

INFORME D'AVUACIÓ DEL PLA DE MUSEUS PER A L'ACTIVITAT DEL 2023

Descripció

El Pla Estratègic dels Museus Municipals de Terrassa neix d'un acord de la Junta de Portaveus, aprovat en el Ple del 28 d'octubre del 2022, pel qual s'estableix la necessitat de modernitzar i cohesionar el relat dels museus municipals.

La seva redacció parteix d'unes dinàmiques participatives en les que es va demanar a persones de diferents col·lectius quin museu volien. I és a partir d'aquestes conclusions que es van establir les bases del Pla Estratègic del Museu de Terrassa que va ser aprovat en el Ple de l'Ajuntament de Terrassa del 28 d'abril del 2023.

El Pla Estratègic marca les línies directores que han de seguir el conjunt d'equipaments que formen part del Museu. Un nou enfocament centrat en el model de Museu de Societat: un museu amb una mirada social que posa al centre a les persones, que posa en valor el patrimoni de la ciutat i converteix a la població en agent activa de l'acció cultural.

El document defineix la missió, els objectius i valors del museu, les línies d'actuació i també les bases educatives i de dinamització.

La missió del museu, segon el Pla de Museus, és la següent:

- Recuperar i protegir la memòria historicoartística del territori i de les comunitats que l'integren a través de nous relats sobre les persones, els objectes i el patrimoni.
- Integrar el relat artístic i històric de la ciutat a la comunitat des d'una perspectiva global, utilitzant conceptes universals que ens permetin transcendir de l'àmbit purament local.
- Esdevenir un espai d'acció i creació per a la comunitat (lema: estimular el coneixement per activar l'acció).
- Situar a les persones al centre de les polítiques culturals del museu.
- Recuperar, protegir i difondre el patrimoni immoble i urbanístic de la ciutat de manera que els edificis, el seu entorn i les seves memòries esdevinguin actius museístics (extensió del museu fora de les seves parets).

Els valors que marquen la nostra essència i la forma de relacionar-nos amb els altres són els següents:

Terapèutic: convertir el museu en un espai de cura, entès com un espai segur, amable, confortable. Actualment els museus són actius que poden ser prescrits pels metges, al igual que ho són les biblioteques o els centre cívics.

Hem d'entendre el museu com actiu en salut en tant que millora la qualitat de vida de les persones pel poder transformador que té l'art. En aquest sentit els museus tenen un paper clau com a refugis de benestar.

Atrevit: el museu ha de vincular passat i present i només així el patrimoni esdevé un símbol d'identitat que desperta el sentiment de pertinença. El patrimoni desvinculat de l'actualitat deixa de tenir sentit. Però per poder fer això és molt important fer una recerca exhaustiva i científica dels diferents elements patrimonials per després poder fer un canvi de mirada.

Accessible: el museu ha de ser accessible, tant a nivell físic com cognitiu. L'accés a la cultura és un dels drets fonamentals de les persones, i, en la mesura del possible, hem d'intentar eliminar les barreres físiques. També hem de treballar en diferents nivells de lectura: una més erudita, una altra més divulgativa i amb textos de lectura fàcil per tal que les persones amb dificultats cognitives puguin entendre els conceptes que s'estan explicant.

També cal tenir present que hi ha una barrera psicològica i treballar per trencar-la. Un gran nombre de persones no se senten interpel·lades pel museu perquè allò que s'explica no té res a veure amb elles. Cal fer un museu per a totes les persones.

Emotiu: el museu ha de despertar emocions. Sense emoció no hi ha un aprenentatge significatiu. Perquè hi hagi emoció hi ha d'haver identificació i per això és essencial recuperar la memòria de les persones i narrar-la amb la tècnica del storytelling que ens permet explicar històries en primera persona. Aquest fet és essencial per poder despertar emocions.

Compromès: el museu ha de ser compromès amb les persones i amb la nostra missió. No hem d'oblidar que som un servei públic i ens devem a la ciutadania i tenim una gran responsabilitat que és la de gestionar un patrimoni que és de tothom.

Connectat: el museu ha d'estar connectat a l'actualitat, al que passa al seu voltant i també a les necessitats i demandes ciutadanes.

Inclusiu: el museu ha de ser per a totes les persones, indistintament de la seva edat, de la seva identitat de gènere, de la seva orientació sexual, del seu origen, de la seva procedència, de la seva religió... No hi pot haver cohesió social si algun col·lectiu se sent exclòs.

Sostenible: el museu ha de ser sostenible. Això vol dir que ha de ser respectuós amb el medi ambient, però també ha de vetllar per un consum responsable. Això passa per controlar la despesa i col·laborar amb altres entitats per poder dur a terme els projectes de forma col·laborativa i sostenible. Cada vegada és més important teixir aliances amb altres institucions, universitats, entitats culturals de la ciutat i també amb l'empresa privada.

Per començar a treballar s'han definit tres nivells d'objectius:

- Objectius estratègics de l'entitat
- Objectius estratègics de programes públics
- Objectius estratègics de programa intern

El Pla Estratègic també defineix un nou relat. Un relat comú dels diferents equipaments que ha de conduir i articular la proposta d'actualització del Museu de Terrassa. Una proposta dinàmica i versàtil que a la vegada permet a cadascun dels equipaments una singularització, no només de l'espai patrimonial, sinó també de la seva proposta de continguts i programació.

Independentment del relat museogràfic que tindrà cada equipament, que va lligat amb la seva memòria, cada espai es singularitzarà en relació a una proposta de continguts i programació.

La Casa Alegre mantindrà el seu paper actual de Casa-Museu, però es combinarà amb una nova proposta d'usos, que passarà a dedicar-se a l'Art. Un àmbit a potenciar dins de l'oferta cultural de Terrassa. Espai d'exposició i un aula d'activitats que transformarà l'espai en una de les seus de l'EDULAB, projecte educatiu transversal del Museu de Terrassa.

La Torre del Palau i el Centre d'Interpretació partint dels orígens i el passat ens permetrà parlar del present i el futur de Terrassa en un marc temàtic transversal més enllà de la història. Amb una visió perifèrica en 360° de la ciutat, és un bon lloc per veure quins són els desafiaments als quals cal fer front i buscar maneres d'afrontar-los. El Centre d'Interpretació serà el punt perfecte per poder desenvolupar projectes col·laboratius.

El Claustre de Sant Francesc, situat dins d'un edifici ple d'entitats i centres dedicats a les persones: Fundació Alba, Residència de gent gran, cap Sant Llàtzer, centre de Salut mental... És l'espai idoni per acollir tot allò vinculat amb el benestar. Benestar emocional, social i psíquic es combinaran amb la cultura i el gaudi patrimonial. Esdevé així un espai pioner en Arts i Salut.

La Seu d'Ègara, ens parlarà de les Arrels, els orígens de la ciutat i de la gent que hi viu, el pas de la història i la relació d'aquell enclavament amb el territori. A través dels seus edificis comprendrem el passat i veurem els vincles amb el present i el futur. La Seu també acollirà un dels espais de l'EDULAB al Centre d'acollida de visitants).

El Castell Cartoixa Vallparadís se centrarà en les Comunitats, passades i presents, convertint-se en un espai de dinamització del territori i de participació on tothom sigui benvingut. Aquest espai, amb exposició permanent canviant, acollirà, també, l'EGARALAB: un espai de participació i cocreació pensat per abordar els aspectes més contemporanis, a nivell social i mediambiental.

Malgrat que la Masia Freixa, ara per ara, no forma part del Museu de Terrassa, també s'ha tingut en compte per la seva singularitat a nivell patrimonial.

El Pla Estratègic del Museu de Terrassa també preveu la creació de laboratoris d'innovació ciutadana: espais dinàmics i transformadors on l'aprenentatge, la implicació i la cocreació hi han de ser sempre presents. Entenem que són espais d'experimentació i creació, com un laboratori científic però treballant tres àmbits diferencials:

Període de Vigència

El Pla d'Acció que recull la planificació dels objectius preveu una durada que va del 2023 al 2027, malgrat això algunes accions vinculades a la millora dels equipaments preveuen una durada més àmplia, arribant fins al 2030.

Criteris i metodologia per a la seva avaluació

Amb l'objectiu de poder fer una correcta avaluació del grau d'assoliment del Pla d'Acció i, per tant, del Pla Estratègic, s'han definit 4 categories d'indicadors generals sota els conceptes:

- Assoliment
- Resultats
- Procés
- Impacte

INDICADORS	DESCRIPCIÓ	ÍNDEX	QUANTIFICACIÓ
ASSOLIMENT	Nivell de desenvolupament de l'acció segons previsió inicial	Total: s'ha arribat a l'estat desitjable de la proposta	80-100%
		Establert: s'estan fent actuacions per assolir la proposta	50-80%
		Emergent: estat molt incipient amb algunes petites accions per assolir la proposta	20-50%
		Absent: No s'ha iniciat cap tasca	Menor de 19%
PROCÉS	Eficiència en el desenvolupament de l'acció o activitat (en termes de comunicació, organització interna, implementació, etc.)	Grau d'eficiència en organització i coordinació interna	En funció de 4 escales: Total 80-100% Correcte 50-80% Millorable 20-50% Nul Menor de 19%
		Grau d'eficiència en comunicació de l'equip	En funció de 4 escales: Total 80-100% Correcte 50-80% Millorable 20-50% Nul Menor de 19%
		Temps d'execució de la proposta d'acord amb l'estimat	En funció de 4 escales: Total 80-100% Correcte 50-80% Millorable 20-50% Nul Menor de 19%
		Grau d'eficiència en gestió del projecte	En funció de 4 escales: Total 80-100% Correcte 50-80% Millorable 20-50% Nul Menor de 19%

INDICADORS	DESCRIPCIÓ	ÍNDEX	QUANTIFICACIÓ
RESULTATS	Eficàcia del museu en assolir els objectius d'aquell Marc d'acció específics	Pertinença de la proposta (dona resposta a una necessitat del destinatari)	En funció de 4 escales: Total 80-100% Correcte 50-80% Millorable 20-50% Nul Menor de 19%
		Índex de participació o consulta	En funció de 4 escales: Total 80-100% Correcte 50-80% Millorable 20-50% Nul Menor de 19%
		Aplicabilitat (és una acció finalista i implementable)	En funció de 4 escales: Total 80-100% Correcte 50-80% Millorable 20-50% Nul Menor de 19%
		Idoneïtat de la proposta (és una acció significativa que ha complert amb les expectatives i necessitats dels destinataris)	En funció de 4 escales: Total 80-100% Correcte 50-80% Millorable 20-50% Nul Menor de 19%
IMPACTE	Efecte que aquesta acció o activitat ha tingut sobre els diversos equipaments del museu	Aplicabilitat (aquesta és una formació o acció que ha facilitat la implementació o millora del treball pels destinataris)	En funció de 4 escales: Total 80-100% Correcte 50-80% Millorable 20-50% Nul Menor de 19%
		Sostenibilitat (és una acció que permet continuar l'activitat relacionada al llarg del temps)	En funció de 4 escales: Total 80-100% Correcte 50-80% Millorable 20-50% Nul Menor de 19%

Període d'avaluació

El període d'avaluació va de maig al desembre del 2023, tenint en compte que el Pla s'aprova el 28 d'abril d'aquell mateix any.

Durant aquest període s'han dut a terme les següents actuacions vinculades als objectius que s'havien fixat:

En relació als objectius estratègics d'entitat s'ha començat a treballar en una nova proposta d'imatge comuna coherent amb el relat i amb la configuració del museu. Es troba en un índex emergent d'assoliment.

En relació als objectius estratègics de programes públics s'ha impulsat una proposta social connectada a l'actualitat. S'ha treballat en l'activitat "Estimes o Estigmes" un projecte pilot que s'inscriu dins del marc de les Arts en Salut. Aquest projecte s'ha fet en col·laboració amb la Fundació Alba, fet que ha permès treballar de manera col·laborativa amb altres agents socials connectats amb el complex del Claustre de Sant Francesc. Aquesta iniciativa s'ha focalitzat en persones amb addiccions, emprant l'art com a vehicle per oferir espais terapèutics, fomentar l'expressió personal i promoure la inclusió social.

Aquesta activitat ha rebut el reconeixement de pràctica significativa i s'ha inclòs en el catàleg del Banc de Bones Pràctiques dels governs locals de Catalunya, impulsat per la Federació de Municipis de Catalunya i la Fundació Carles Pi i Sunyer d'Estudis Autonòmics i Locals.

Terrassa, a data i hora de la signatura

La directora del Museu de Terrassa

Gemma Ramos Serra